

**KONFERENCIA AZ EURÓPAI UNIÓHOZ
TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁSRÓL
– MONTENEGRÓ –**

**Brüsszel, 2026. március 13.
(OR. en)**

AD 8/26

LIMITE

CONF-ME 7

CSATLAKOZÁSI DOKUMENTUM

Tárgy: AZ EURÓPAI UNIÓ KÖZÖS ÁLLÁSPONTJA
– 21. fejezet: Transzeurópai hálózatok

AZ EURÓPAI UNIÓ KÖZÖS ÁLLÁSPONTJA

21. tárgyalási fejezet: Transzeurópai hálózatok

Az Európai Unió ezen álláspontja a Montenegróval tartandó csatlakozási konferenciára kidolgozott általános álláspontján (AD 23/12 CONF-ME 2) alapul, és megfelel az abban jóváhagyott tárgyalási alapelveknek, különösen az alábbiaknak:

- a felek bármelyike által a tárgyalások valamely fejezetére vonatkozóan kifejtett nézetek nem befolyásolhatják az egyéb fejezetekkel kapcsolatban kialakítandó álláspontot,
- a tárgyalások folyamán a sorban megvizsgálandó fejezetekre vonatkozóan elért – akár részleges – megállapodások mindaddig nem tekinthetők véglegesnek, amíg átfogó megállapodás nem születik,
- valamint megfelel a tárgyalási keret 24., 28., 41. és 44. pontjában meghatározott követelményeknek.

Az EU arra ösztönzi Montegrót, hogy folytassa jogszabályainak az uniós vívmányokkal való összehangolását – megjegyezve, hogy a csatlakozás előtt további uniós vívmányok is hatályba léphetnek –, biztosítsa azok tényleges végrehajtását és érvényesítését, és már a csatlakozást megelőzően dolgozzon ki az EU-éhoz a lehető legközelebb álló szakpolitikákat és eszközöket. Az EU a kormányok közötti megállapodások keretében kidolgozott minden infrastrukturális projektet illetően elvárja, hogy azok ne álljanak ellentétben az uniós közbeszerzési vívmányokkal. A megállapodás értelmezésének, alkalmazásának és végrehajtásának módját körültekintően kell majd kezelni. Az EU szorosan figyelemmel fogja kísérni ezt a végrehajtást.

Az EU megállapítja, hogy Montenegró nemzeti infrastruktúra-tervezése összhangban van a transzeurópai közlekedési hálózatra (TEN-T) vonatkozó uniós szakpolitika célkitűzéseivel. E megközelítéssel összhangban Montenegró tervezése tükrözi annak a stratégiai jelentőségét, hogy javuljanak a regionális összeköttetések mind a Nyugat-Balkánon belül, mind az Európai Unióval.

Az EU üdvözli, hogy Montenegró aktívan részt vesz az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégiában és a Duna régióra vonatkozó uniós stratégiában azáltal, hogy hozzájárul olyan regionális projektek kidolgozásához és végrehajtásához, amelyek javítják a konnektivitást, a fenntartható mobilitást, valamint a transzeurópai közlekedési és energiahálózatokkal való integrációt.

Az EU nyugtázza, hogy Montenegró az AD 26/14 CONF-ME 20 és az AD 04/26 CONF-ME 4 tárgyalási álláspontjában egyfelől elfogadja a 21. fejezet alá tartozó uniós vívmányokat a 2025. december 25-én hatályos formájukban, másfelől kijelenti, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozásának időpontjára készen fog állni azok végrehajtására.

Közlekedési hálózatok

Az EU nyugtázza, hogy Montenegró összehangolta stratégiai közlekedéstervezését a transzeurópai közlekedési hálózatokra (TEN-T) vonatkozó uniós vívmányok célkitűzéseivel. Az EU nyugtázza Montenegró azon kijelentését, miszerint a csatlakozás időpontjáig kellő előrehaladást fog elérni a TEN-T célkitűzéseinek megvalósítása terén.

Az EU felkéri Montenegrót, hogy zárja le közlekedésfejlesztési stratégiájának felülvizsgálatát, amely többek között kiemelt infrastrukturális projekteket határoz meg a közúti közlekedés és a vasút területén, és biztosítani fogja az (EU) 2024/1679 új TEN-T rendelet célkitűzéseivel való összhangot. Az EU arra ösztönzi Montenegrót, hogy a felülvizsgált stratégia elfogadását követően gondoskodjon annak hatékony végrehajtásáról.

Az EU üdvözlí, hogy Montenegro a délkelet-európai közlekedési megfigyeló központ (SEETO) átfogó regionális közlekedési hálózatának keretében együttmüködik a kiemelt montenegrói infrastrukturális projektek azonosítása terén. Ez az együttmüködés 2019 óta a Közlekedési Közösség keretében zajlik, amelyben Montenegro aktívan részt vesz, többek között a TEN-T régióbeli bővítésének végrehajtására irányuló regionális együttmüködés előmozdítására irányuló erőfeszítésekben.

Az EU nyugtázza, hogy Montenegro intézkedéseket hozott annak érdekében, hogy az infrastrukturális projektek finanszírozására felvett hitelek költségvetési vonzatait jobban figyelembe vegye, mégpedig a költségvetési tervezés javítása, valamint az EBRD és az EBB követelményeinek való megfelelés révén. A jövőben tervezett beruházások tekintetében az EU arra ösztönzi Montenegrot, hogy gondoskodjon a projektek gondos tervezéséről és ütemezéséről. Montenegrónak ötvöznie kell majd a nemzeti költségvetéséből és a nemzetközi hitelezóktól származó forrásokat, és egyúttal figyelembe kell vennie Montenegro költségvetési mozgásterét.

Az EU nyugtázza, hogy Montenegro megállapodott az Európai Bizottsággal a jövőbeli TEN-T hálózat Montenegrot érintó részéről (lásd az 1. mellékletben szerepló térképeket), valamint a közlekedési ágazatban megvalósítandó kiemelt projektek listájáról. Ezek a megállapodások megfelelnek az AD 6/15 CONF-ME 5 dokumentumban foglalt első és második tárgyalási zárókritérium követelményeinek.

Az EU elvárja Montenegrotól, hogy tovább erősítse az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében fennálló, a közlekedési és az energiahálózatok tekintetében meglévó feladatok ellátásához szükséges közigazgatási kapacitást, és felszólítja Montenegrot, hogy töltsé be a fennmaradó álláshelyeket. Ezzel összefüggésben az EU nyugtázza, hogy a montenegrói kormány elfogadta az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközben való részvételre vonatkozó ütemtervet (2025–2027), amely intézkedéseket határoz meg annak érdekében, hogy Montenegro az uniós csatlakozás időpontjáig tovább erősítse intézményi és közigazgatási kapacitását. Ezek a tevékenységek megfelelnek az AD 6/15 CONF-ME 5 dokumentumban foglalt harmadik tárgyalási zárókritérium követelményeinek.

Az EU elvárja, hogy Montenegro maradéktalanul végrehajtsa az említett ütemtervet, beleértve az érintett személyzet felvételét és képzését, valamint a megfelelő közigazgatási struktúrák létrehozását. Az EU a csatlakozásig szorosan figyelemmel fogja kísérni a folyamatot.

Energiahálózatok

Az EU nyugtázza a Montenegró által nyújtott tájékoztatást a Montenegró villamosenergia-hálózatának más nyugat-balkáni országokkal és Olaszországgal való összekapcsolása terén folyó fejlesztésekről.

Az EU nyugtázza Montenegrónak az adriai- és jón-tengeri regionális gázvezeték kidolgozásában való részvételéről nyújtott tájékoztatását. Az EU klímasemlegességi célkitűzéseinek elérése érdekében az EU arra ösztönzi Montenegrót, hogy az energiabiztonságot a lehető legnagyobb mértékben azáltal valósítsa meg, hogy az energiarendszerét átalakítja a dekarbonizáció felé oly módon, hogy az helyi erőforrásokat használjon, csökkentse a külső ellátási kockázatoknak való kitétséget, és támogassa a reziliens, korszerű energiaágazatot. Ez a megközelítés sokkal hatékonyabban növeli a hosszú távú függetlenséget, mint a fosszilis tüzelőanyagok infrastruktúrájának a bővítése. Az EU arra ösztönzi Montenegrót, hogy a kulcsfontosságú villamosenergia-infrastruktúra kiteljesítése érdekében tárja fel a további diverzifikációval és dekarbonizációval kapcsolatos lehetőségeket.

Az EU üdvözli, hogy Montenegró elfogadta a határokon átnyúló energiainfrastruktúra-projektekéről szóló törvényt, amely összhangban van a transzeurópai energetikai infrastruktúráról szóló rendelettel (TEN-E rendelet). Az EU elvárja, hogy Montenegró jogszabályai teljes mértékben és időben összhangba kerüljenek a TEN-E rendelet többi elemével, különösen az engedélyezési eljárással, az eljárási kézikönyvvel, a lakosság bevonásával és az átláthatósággal kapcsolatos rendelkezésekkel, és hogy Montenegró az Energiaközösségről szóló szerződés előírásainak megfelelően biztosítsa a TEN-E rendelettel összhangolt jogszabályok teljes körű végrehajtását. Ez támogatni fogja Montenegrót abban, hogy jobban integrálja a hálózatait a szomszédos országokkal, felgyorsítsa az engedélyezési eljárásokat, és támogassa az Unió klímasemlegességi célkitűzéseire való további igazodást.

* * *

A fentiekre tekintettel az EU megállapítja, hogy jelenleg ez a fejezet nem igényel további tárgyalásokat.

A tárgyalások során továbbra is folytatódik a jogszabályoknak az uniós vívmányokkal való összehangolásában és azok végrehajtásában elért előrehaladás nyomon követése. Az EU hangsúlyozza, hogy külön figyelmet szentel majd a fent említett minden konkrét kérdés nyomon követésének azzal a céllal, hogy meggyőződjön egyrészt Montenegró közigazgatási kapacitásáról, másrészt arról, hogy az ország képes végrehajtani és érvényesíteni az e fejezet alá tartozó uniós vívmányokat, harmadrészt pedig a jogszabályi összehangolás befejezéséről. Különös figyelmet kell fordítani az e fejezet és az egyéb tárgyalási fejezetek közötti kapcsolatokra. Montenegró jogszabályainak az uniós vívmányokkal való összhangja és az ország végrehajtási kapacitása csak a tárgyalások későbbi szakaszában értékelhető véglegesen. Az EU felkéri Montenegrot, hogy – az e fejezetről szóló tárgyalásokra az EU részéről esetlegesen kért, Montenegró által a konferenciára biztosítandó tájékoztatás mellett – rendszeresen adjon részletes írásbeli tájékoztatást a Stabilizációs és Társulási Tanácsnak az uniós vívmányok végrehajtása és a közigazgatási kapacitásának megerősítése terén elért eredményekről.

A fenti megfontolásokra figyelemmel az EU szükség esetén megfelelő időpontban visszatér ehhez a fejezethez.

Az EU nyugtázza, hogy Montenegró az AD 26/14 CONF-ME 20 és az AD 04/26 CONF-ME 4 tárgyalási álláspontjában elfogadja a 21. fejezet alá tartozó uniós vívmányokat a 2025. december 25-én hatályos formájukban. Az EU nyugtázza továbbá, hogy Montenegró kijelentette: folytatni fogja az uniós vívmányokkal való összehangolás folyamatát, és az Európai Unióhoz való csatlakozásának időpontjára készen fog állni azok végrehajtására.

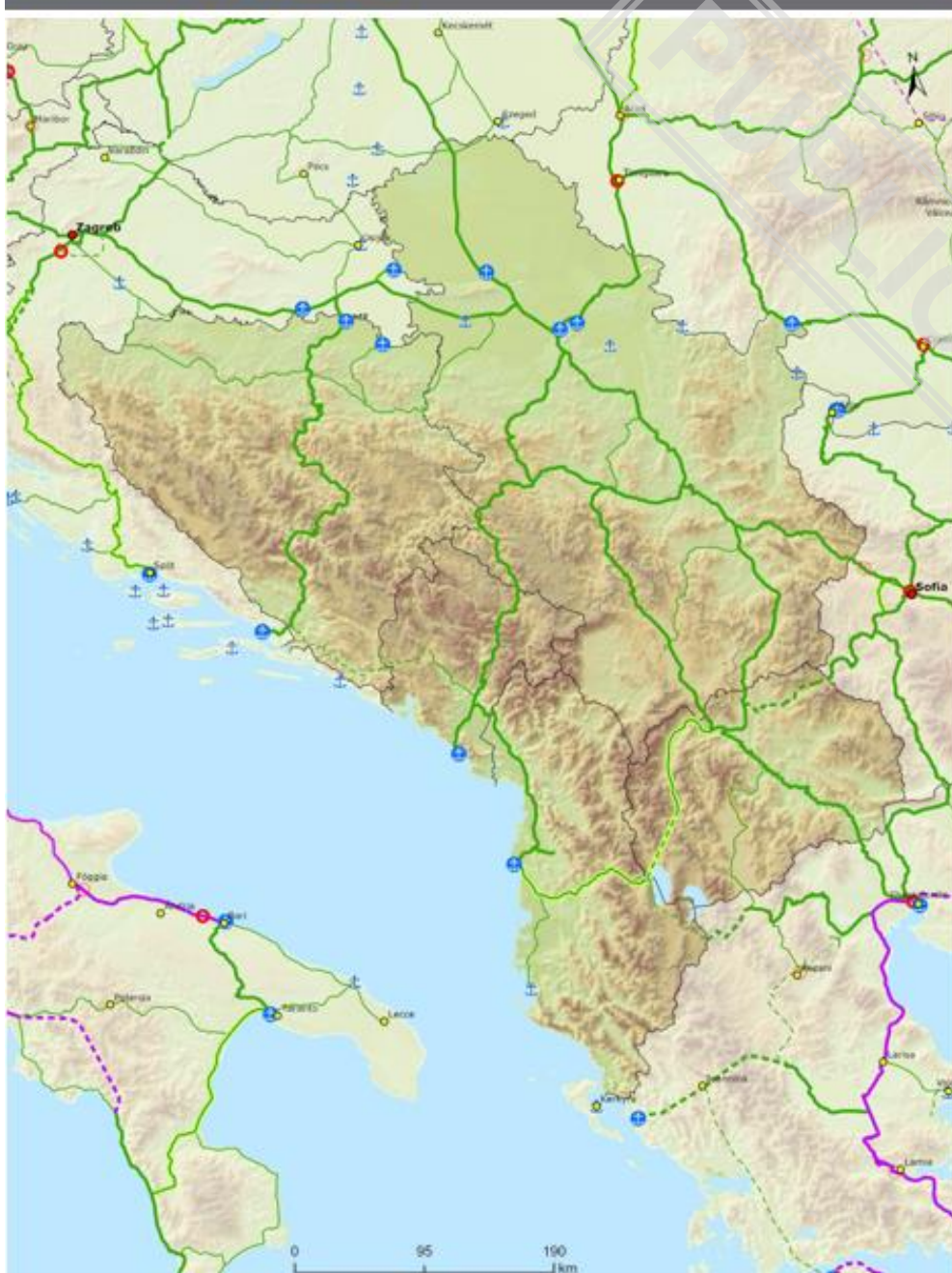
Emellett az Unió emlékeztet arra, hogy 2025. december 25. és a tárgyalások lezárásának időpontja között az uniós vívmányok bővíthetnek.

INDIKATÍV TÉRKÉPEK – A MONTENEGRÓRA KITERJESZTETT TRANSZEURÓPAI KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT¹

1. MELLÉKLET

¹ Az (EU) 2024/1679 rendelet IV. mellékletében foglaltak szerint.

A szomszédos országokra történő indikatív kiterjesztés
Törzshálózat és átfogó-hálózat: Közutak, kikötők, vasúti-közúti terminálok és repülőterek
Nyugat-balkáni régió

